

DVADSAŤ ROKOV SLOVENSKEJ NÁRODNEJ

SKUPINY IAML

(1993 – 2013)

PhDr. Anna Kucianová, PhD.

prezident Slovenskej národnej skupiny IAML

annakucianova@hotmail.com

Abstrakt

Členské inštitúcie IAML na Slovensku sa v roku 1993 po vzniku Slovenskej republiky rozhodli ustanoviť Slovenskú národnú skupinu IAML. Od tohto roku pracuje toto združenie v trochu meniacom sa zložení na základe svojich stanov a rezolúcií medzinárodných konferencií IAML. Desať rokov činnosti za roky 1993 – 2003 bolo zhodnotených v príspevku prvého prezidenta SNS IAML PaedDr. Emanuela Muntága, ktorý vyšiel v časopise Knižnica, 2004, roč. 5, č. 3, s. 95-98. Tento príspevok prezentuje aktivity SNS IAML za obdobie ďalších desať rokov – roky 2003 – 2013.

bstract

The IAML member institutions in Slovakia decided to set up the IAML Slovak National Group after the establishment of the Slovak republic in 1993. Since then, this association has been operating in slightly varying composition on the basis of its statute and IAML international conference resolutions. The ten-year period of activity from 1993 until 2003 has been assessed in the article of the SNS IAML first president PaedDr. Emanuel Muntág which has been published in the Knižnica magazine, 2004, Vol. 5, No 3, pp. 95-98. This article presents the SNS IAML activities in another ten-year period from 2003 until 2013.

Résumé

Les établissements membres de IAML en Slovaquie ont décidé de créer le Groupe national slovaque IAML après la création de la République slovaque en 1993. Depuis, cette association a été exploitée dans la composition légèrement variée en fonction de son statut et des résolutions de la conférence internationale de IAML. La période de dix ans d'activité à partir de 1993 jusqu'en 2003 a été évaluée dans l'article du premier président de la SNS IAML PaedDr. Emanuel Muntág qui a été publié dans le magazine Knižnica, 2004, vol. 5, n ° 3, pp. 95-98. Cet article présente les activités SNS IAML dans une autre période de dix ans de 2003 jusqu'en 2013.

Organizačná štruktúra a členská základňa

IAML – The International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres = IVMB - Die Internationale Vereinigung der Musikbibliotheken, Musikarchive und Musikdokumentationzentren = AIBM – Association Internationale des Bibliothèques, Archives et Centres de Documentation Musicaux = Medzinárodná asociácia hudobných knižníc, archívov a dokumentačných centier je medzinárodná organizácia s cca 2000 osobami

a inštitúciami z cca 45 krajín sveta. Bola založená v roku 1951 pre vývoj medzinárodnej spolupráce a na zabezpečenie pracovných záujmov v oblasti hudby. IAML je člen a zástupca medzinárodného knižničného a hudobného spoločenstva. Má národné skupiny v 22 krajinách sveta, 5 odborných skupín, 4 odborné komisie a v 4 odborných komisiách pracovné skupiny, ktoré sú zodpovedné za viaceré dokumentačné projekty. Členmi IAML sú veľké hudobné zbierky, hudobní knihovníci, hudobní archivári, dokumentační špecialisti, ako aj hudobní vedci, hudobní vydavatelia, hudobní predajcovia a hudobní distribútori. Každá osoba alebo inštitúcia, ktorá sa zaujíma o činnosť asociácie, môže byť jej členom. IAML je členom IFLA (Medzinárodná asociácia knižníckych spolkov a inštitúcií), ďalej ICA (Medzinárodná asociácia archívov), ďalej EBLIDA (Európske centrum knižníc, informačných a dokumentačných asociácií), ako aj IMC (Medzinárodná hudobná rada = International Music Council) a neštátnej organizácie UNESCO. Stará sa o medzinárodné vzťahy s IASA (Medzinárodná asociácia zvukových archívov) a ďalej IAMIC (Medzinárodná asociácia hudobných informačných centier).

Činnosť Skupiny od jej založenia riadilo 5-členné predsedníctvo v súlade so Stanovami SNS IAML, ktorého prezidentom bol od roku 1993 PaedDr. Emanuel Muntág, od roku 2004 po jeho odchode do dôchodku ho vystriedala PhDr. Anna Kucianová, PhD. Zloženie Predsedníctva sa v priebehu 10 rokov čiastočne menilo podľa toho, ako jednotliví členovia odchádzali na dôchodok. V súčasnosti pracuje Predsedníctvo v zložení: PhDr. Anna Kucianová, PhD. – prezident a individuálny člen SNS IAML, PhDr. Anna Žilková, CSc. – viceprezident, zastupuje Hudobné centrum v Bratislave, PaedDr. Martina Božeková – tajomník s funkciou pokladníka zo Slovenskej národnej knižnice v Martine, členovia Mgr. Viera Baničová z Považskej knižnice v Považskej Bystrici a Ing. Mária Potočárová-Rybaričová z Ústavu hudobnej vedy Slovenskej akadémie vied v Bratislave. Organizačná práca Skupiny je rozvíjaná v súlade s potrebami a podmienkami hudobného knihovníctva a hudobno-dokumentačných pracovísk na Slovensku so zameraním na získavanie, zhromažďovanie, ochranu, spracovanie a sprístupňovanie hudobných dokumentov, podieľa sa na prehlbovaní a zdokonaľovaní špeciálnych pracovných postupov týkajúcich sa hudobných dokumentov, ako aj na edičnej činnosti súvisiacej s uvedenou hudobnou problematikou. Skupina sa zaoberá aj ďalšími súvisiacimi oblasťami – muzikológiou, pedagogikou, ako aj hudobno-popularizačnou, výchovnou činnosťou a interpretáciou hudobných prameňov.

Členom IAML môže byť teda každá osoba alebo inštitúcia, ktorá sa zaujíma o hudbu a činnosť IAML v ktorejkoľvek oblasti hudby. Prihlásiť sa možno na sekretariáte národnej skupiny v príslušnej krajine, alebo, ak v krajine národná skupina nepracuje, tak na generálnom sekretariáte IAML. Sídlo sekretariátu Slovenskej národnej skupiny IAML bolo do roku 2013 v Slovenskej národnej knižnici, od roku 2014 je sídlo na adrese prezidenta SNS IAML, individuálneho člena PhDr. Anny Kucianovej, PhD., Kuzmányho 8, 036 01 Martin. Medzinárodný členský poplatok je 93 EURO za inštitúciu ročne. Časť členského si ponechávajú národné skupiny na svoju činnosť a ostatné sa odvádzajú do medzinárodnej centrály na činnosť celosvetovej organizácie. Medzinárodní členovia IAML, ktorí platia v Slovenskej republike medzinárodný členský poplatok, dostávajú za svoj členský príspevok medzinárodný časopis *Fontes Artis Musicae*, ktorý vychádza štvrťročne, ďalej informácie o činnosti, často národné časopisy, ak sa vydávajú alebo informačné listy, ktoré vydávajú jednotlivé národné skupiny a aj jednotlivé hudobné bibliografie, ktoré boli publikované v rôznych krajinách a majú právo výberu a výstupu. Všetky potrebné organizačné, ale aj finančné a bankové údaje poskytne prezident alebo pokladník IAML, či už medzinárodnej asociácie alebo národnej skupiny.

Členskú základňu tvoria dve skupiny členských inštitúcií. Prvú skupinu tvoria inštitúcie, ktoré sú priamymi členmi aj medzinárodnej centrály, t.j. časť ich členského poplatku sa odvádzajú do medzinárodnej centrály. Je to celkovo 13 kolektívnych členov a patria k nim: Hudobné centrum v Bratislave, Katedra hudby Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku, Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave, Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre, Katedra hudby Inštitútu hudobného a výtvarného umenia Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove, Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči, Slovenská národná knižnica v Martine, Slovenské národné múzeum - Hudobné múzeum v Bratislave, Katedra hudobnej vedy Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, Katedra hudby Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, Univerzitná knižnica v Bratislave, Ústav hudobnej vedy Slovenskej akadémie vied v Bratislave, Katedra hudby Fakulty humanitných vied Žilinskej univerzity v Žiline a ku nim patrí aj PhDr. Anna Kucianová, PhD. ako individuálny člen platiaci medzinárodný členský príspevok. Druhú skupinu tvoria členské inštitúcie, ktoré sú členmi len SNS IAML, nie

medzinárodnej centrály a odvádzajú nižší členský príspevok do Skupiny. Je to celkovo 11 kolektívnych členov a patria k nim: Knižnica Józsefa Szinnyeiho v Komárne, Konzervatórium v Košiciach, Konzervatórium v Žiline, Kysucká knižnica v Čadci, Podtatranská knižnica v Poprade, Považská knižnica v Považskej Bystrici, Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici, Tekovská knižnica v Leviciach, Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach, Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne, Vysoká škola múzických umení v Bratislave. Spolu má Slovenská národná skupina IAML 24 kolektívnych členov a 1 individuálneho člena. Členstvo zrušila Slovenská televízia v Bratislave a Žilinská knižnica v Žiline. Pribudli noví členovia. Prešovská univerzita, Žilinská univerzita, Univerzita Komenského, Univerzita Konštantína Filozofa, Katolícka univerzita, vrátili sa Konzervatóriá v Košiciach a v Žiline a pribudla aj Slovenská knižnica pre nevidiacich. Niektoré verejné knižnice striedavo patria ku medzinárodným členom alebo len ku národným členom podľa toho, ako sa im podarí získať financie na členský poplatok, čo je na škodu pre používateľov, lebo ak neplatia medzinárodný poplatok, tak nedostanú medzinárodný časopis *Fontes Artis Musicae*, ktorý prináša množstvo zaujímavých príspevkov, ako aj informácie o činnosti národných skupín a o výsledkoch medzinárodných konferencií a celkovo o činnosti medzinárodnej centrály.

Činnosť Skupiny riadi Predsedníctvo v období medzi plenárnymi zasadnutiami, ktoré zvoláva pravidelne jedenkrát ročne, najčastejšie je to spolu s konaním (predtým seminára) v súčasnosti konferencie na zaujímavé a aktuálne témy týkajúce sa získavania, spracovania, uchovávanía a prístupňovania hudobných dokumentov. Podrobnejšie informácie a prehľad jednotlivých seminárov a konferencií bude uvedený pri popise činnosti Komisie pre verejné knižnice SNS IAML. Predsedníctvo sa stretáva podľa potreby 2 – 4 razy ročne na svojich zasadnutiach, ktoré sú zamerané predovšetkým na prípravu konferencií, plenárnych zasadnutí, ako aj ďalších podujatí, ktoré organizuje SNS IAML. V poslednej dobe sú to stretnutia, na ktorých sa riešia problémy sídla, existencie národnej centrály SNS IAML, ako aj jej ďalšieho fungovania a národné a medzinárodné aktivity a spolupráca.

Zástupcovia Skupiny majú možnosť zúčastňovať sa na výročných medzinárodných konferenciách IAML, ktoré sa každoročne konajú v niektorej členskej krajine IAML. Účasť našich zástupcov je však vždy viazaná na získanie finančných prostriedkov z iných zdrojov, pretože konferencie sú finančne dosť náročné, hlavne keď sa konajú vo vzdialenejších

krajinách. V roku 2005 bola na výročnej medzinárodnej konferencii vo Varšave Mgr. Miriam Lehotská a podarilo sa jej zúčastniť sa na rokovaní Komisie RISM. V roku 2011 sa podarilo dvom našim zástupcom zúčastniť sa na výročnej medzinárodnej konferencii v Dubline v Írsku, kde PhDr. Zlatica Kendrová, PhD. prezentovala svoj poster a PhDr. Anna Kucianová, PhD. predniesla správu o činnosti SNS IAML na zasadnutí všetkých národných skupín medzinárodného združenia IAML. V roku 2012 bola výročná konferencia v Kanade, za SNS IAML sa nezúčastnil nikto. V roku 2013 bola výročná medzinárodná konferencia vo Viedni, takže sa podarilo viacerým členom zúčastniť sa na nej. Mgr. Lenka Antalová, PhD. prezentovala svoj príspevok v komisii RISM a Mgr. Michal Hottmar, PhD. prezentoval svoj poster, ale viacerí členovia sa zúčastnili aspoň ako pozorovatelia.

V rámci medzinárodnej spolupráce sa darí účinne rozvíjať spoluprácu s Českou národnou skupinou IAML. Každoročne sa zúčastňujú kolegyne z ČNS IAML našich seminárov a konferencií a snažíme sa o to, aby aj SNS IAML mala zastúpenie na ich podujatiach, čo sa žiaľ v poslednej dobe nedarí z finančných dôvodov, ale viackrát sme sa už zúčastnili na niektorom podujatí organizovanom ČNS IAML, kde sme prezentovali našu činnosť, ale aj aktivity v oblasti spracovania hudobných dokumentov.

Svoje poslanie, úlohy a funkcie plní Skupina prostredníctvom odborných komisií, ktoré vychádzajú z pracovných komisií a sekcií Medzinárodného združenia a podporuje tvorivú a medzinárodnú spoluprácu medzi jednotlivými inštitúciami tohto združenia zaoberajúceho sa hudbou vo všetkých jej podobách a formách. V rámci SNS IAML bolo vytvorených a pracuje už dvadsať rokov päť základných komisií:

1. RISM
2. RILM
3. RIdIM
4. Komisia pre verejné knižnice SNS IAML
5. Katalogizačná a bibliografická komisia SNS IAML.

Komisia RISM

Garantom činnosti pracovnej skupiny RISM (Repertoire International des Sources Musicales – Medzinárodný katalóg hudobných prameňov) je Slovenské národné múzeum - Hudobné múzeum v Bratislave. Koordinuje spracovanie informácií o hudobných prameňoch, zabezpečuje zasielanie informácií o prameňoch nachádzajúcich sa na Slovensku do

medzinárodnej centrály RISM vo Frankfurte nad Mohanom. Ťažiskom práce v oblasti RISM je spracovanie hudobnohistorických zbierok pre sériu A/II RISM – *Musikhandschriften nach 1600 a až do roku 1850*. Z priebežnej revízie doterajších katalogizačných záznamov Slovenského katalógu hudobnohistorických prameňov, ako materiállovej bázy spolupráce, sa stále vynára potreba dopĺňania a korigovania starších údajov týkajúcich sa predovšetkým autorstva skladieb, notových incipitov, provenienčného určenia, zároveň však aj spracovania chýbajúcich záznamov. V roku 2004 a 2005 sa v tomto duchu začalo s rekatalogizáciou Zbierky hudobnín ev. a. v. kostola z Bratislavy, Zbierky hudobnín uršulínskeho kláštora z Bratislavy, ktorá je zameraná v prvej fáze na doplnenie väčšieho súboru chýbajúcich záznamov. Kompletne sa začala spracovávať Zbierka hudobnín ev. a. v. kostola v Košiciach (od augusta 2005), doteraz spracovaná len vo forme inventárneho zoznamu so stručným, neúplným popisom prameňov a pokračuje sa na dávnejšie rozpracovanej rozsiahlej Zbierke hudobnín Cirkevného hudobného spolku v Trnave, Zbierke hudobnín uršulínskeho kláštora v Bratislave, Zbierke hudobnín z Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, Zbierke hudobnín z rímskokatolíckeho farského kostola v Liptovskom Hrádku. Z cca 600 prameňov z 18. – 20. storočia prevažne z prostredia kostolov a kláštorov bola do centrálnej redakcie RISM vo Frankfurte nad Mohanom zaslaná zatiaľ časť záznamov. Zároveň sú dopĺňané a korigované staršie údaje o hudobninách piaristického kláštora v Podolínci, a to v priamej spolupráci kolegu z Poľska s centrálnou redakciou RISM vo Frankfurte nad Mohanom v programe PIKaDo. V rokoch 2006 – 2011 bola činnosť RISM na Slovensku utlmená. V novembri 2011 sa obnovila spolupráca Hudobného múzea SNM (HuM SNM) s centrálnou RISM na spracovaní hudobnín zo zbierok HuM SNM. V novembri až decembri 2011 sa inštaloval program Kallisto v HuM SNM, aktivovali sa prístupové dáta. V rámci plánu spracovania zbierok v decembri 2011 v liste Dr. Martiny Falletty z redakcie RISM boli zaslané signatúry, ktoré je potrebné zaslať do redakcie RISM. V decembri 2011 až januári 2012 sa začalo spracovanie a zasielanie signatúr zo Zbierky uršulínskeho kláštora v Bratislave (SK BRnm – MUS VII). Odborná činnosť postupovala najmä k oboznámeniu sa, zavedeniu, rozšíreniu katalogizácie hudobno-historických prameňov zo Slovenska a k prehĺbeniu katalogizačnej práce v programe *Kallisto*. Zúčastnili sme sa na medzinárodnom workshope v RISM Zentralredaktion vo Frankfurte / Main (BRD) a pod vedením jedného z pracovníkov tejto redakcie – pána Guida Krausa, M. A. sme usporiadali Kallisto workshop aj v Bratislave, na ktorom sa zúčastnili záujemcovia a RISM spolupracovníci z viacerých zbierkotvorných a vzdelávacích inštitúcií: Bratislava: SNM-Hudobné múzeum, Filozofická fakulta UK – Katedra hudobnej vedy, Pedagogická fakulta UK – Katedra hudobnej výchovy, Martin:

Slovenská národná knižnica – Archív literatúry. V programe *Kallisto* prebieha priebežná katalogizácia, revízia a dopĺňanie záznamov hudobno-historických prameňov, hudobno-historiografický výskum a analýza zbierok: (1) RISM pracovná skupina, Bratislava, SNM-Hudobné múzeum (Sigla *SK-BRnm* k 28. 5. 2013 eviduje 3532 záznamov, v období 1. 6. 2012 – 28. 5. 2013 nárast 234 záznamov - PhDr. Kendrová, PhD.; Pruské – zbierka záznamov), Bratislava - zbierka hudobnín uršulínskeho kláštora (MUS VII), Mgr. Antalová, zbierka hudobnín rímskokatolíckeho farského kostola (MUS XXVI), PhDr. Kendrová, PhD.; (2) RISM pracovná skupina, Bratislava, Filozofická fakulta UK – Katedra hudobnej vedy, aktívna od novembra 2012 spracovala záznamy Levoča – Levočská zbierka hudobnín, sign. 13 992, Mgr. Martinček, (Sigla *SK-Le* k 28. 5. 2013 eviduje 217 záznamov); Kežmarok – Kežmarský konvolút z Lyceálnej knižnice, Greššová, Jurkovičová (Sigla *SK-KE* k 28. 5. 2013 eviduje 111 záznamov). V roku 2013 na Slovensku aktívne pracovali dve RISM pracovné skupiny. Ich činnosť postupovala najmä v praktickom používaní a v katalogizácii hudobno-historických prameňov zo Slovenska v programe *Kallisto*, zároveň prebiehala revízia a dopĺňanie záznamov hudobno-historických prameňov, hudobno-historiografický výskum a analýza zbierok.

1. RISM pracovná skupina, Bratislava, SNM-Hudobné múzeum, Sigla *SK-BRnm*, k 22. 5. 2014 eviduje 3595 katalogizačných záznamov v programe *Kallisto*, čo v porovnaní s predchádzajúcim obdobím znamená nárast o 63 záznamov. Odborná činnosť pracovnej skupiny sa v danom období sústredila na tieto hudobno-historické zbierky: *Bratislava - zbierka hudobnín uršulínskeho kláštora* (MUS VII), Mgr. Lenka Antalová, PhD.; *Pruské – zbierka hudobnín rímskokatolíckeho farského kostola* (MUS XXVI), PhDr. Zlatica Kendrová, PhD.

2. RISM pracovná skupina, Bratislava, Filozofická fakulta UK – Katedra hudobnej vedy (Mgr. Peter Martinček, Adriana Greššová, Margaréta Jurkovičová) eviduje k 22. 5. 2014 spolu 1059 katalogizačných záznamov týchto hudobno-historických zbierok a prameňov: *Levoča – Levočská zbierka hudobnín*, sign. 13 992, Sigla *SK-Le*, k 22. 5. 2014 eviduje 569 záznamov, čo v porovnaní s predchádzajúcim obdobím znamená nárast o 352 záznamov; *Kežmarok – Kežmarský konvolút z Lyceálnej knižnice*, Sigla *SK-KE*, k 22. 5. 2014 eviduje 490 záznamov, čo v porovnaní s predchádzajúcim obdobím znamená nárast o 379 záznamov. RISM na Slovensku eviduje k 22. 5. 2014 spolu 6937 katalogizačných záznamov v medzinárodnej databáze hudobno-historických prameňov.

RILM

Garantom komisie RILM – Répertoire International de Literature Musicale – Medzinárodný súpis literatúry o hudbe na Slovensku je Ústav hudobnej vedy SAV v Bratislave, ktorý spolupracuje s centrárou RILM v New Yorku od roku 1966. Dlho sa podieľal na spolupráci len sám. V 90. rokoch začala poskytovať svoje záznamy aj Matica slovenská – Slovenská národná knižnica, ale veľmi sporadicky a nezaďávali záznamy do centrálnej databázy. Po roku 2000 sa postupne začína rozvíjať aj spolupráca na vyššej technologickej úrovni. V roku 2007 zaslal Ústav hudobnej vedy SAV do centráry RILM v New Yorku 95 záznamov s abstraktmi a pripravil ďalších 40 záznamov na odoslanie. V roku 2007 - 2009 bolo urobených 48 návrhov/36 abstraktov (2007-2008) a 182 návrhov/95 abstraktov/19 recenzií (2008-2009). Dňa 21. 6. 2011 usporiadal ÚHV SAV v spolupráci so Slovenským komitétom RILM-u, Slovenskou národnou skupinou IAML a Slovenskou muzikologickou spoločnosťou jednodňový work-shop s názvom pod názvom *RILM – medzinárodná bibliografia literatúry o hudbe*. Workshop viedla Mgr. Jadranka Važanová, PhD., zástupkyňa Medzinárodného centra RILM-u a sústredil sa na tri tematické okruhy: 1. RILM ako o bibliografická inštitúcia s celosvetovým pôsobením, 2. možnosti vyhľadávania dát prostredníctvom databázy EBSCO a 3. vkladanie bibliografických údajov do databázy RILM-u pre inštitúcie aj pre individuálnych záujemcov. Podujatie, organizované pre širšiu muzikologickú aj umenovednú verejnosť, malo za cieľ poskytnúť rámcovú informáciu o histórii RILM-u a najmä o jeho súčasných, aktuálnych úlohách. Účastníci workshopu z viacerých slovenských inštitúcií (Ústav hudobnej vedy SAV, Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, Katedra hudobnej vedy FiF UK, Hudobné múzeum SNM, Hudobné centrum, Slovenská národná knižnica a ď.) mali možnosť zoznámiť sa s najnovšou koncepciou evidencie a sprístupňovania informácií o hudobných publikáciách spolu s možnosťami práce s muzikologickými databázami a dohodli sa na ďalšej spolupráci v oblasti spracovávanía záznamov do databázy RILM. Ústav hudobnej vedy SAV musel riešiť v tomto období personálne problémy, takže spracovanie ešte stagnovalo kvôli personálnym výmenám. Stav sa zlepšil v roku 2012 a do databázy sa vložilo celkovo 449 záznamov, 483 abstraktov a 15 recenzií. V roku 2013 vložili do databázy RILM :

1. Jadranka Važanová vložila 183 záznamov + 188 abstraktov + 25 recenzií, spolu zredigovala 269 záznamov v slovenčine. (Tieto čísla zahrňujú aj spracovanie starých čísel časopisu Slovenská hudba pred roku 1967 v rámci projektu RILM Retrospective).

2. Ústav hudobnej vedy SAV (Jana Lindtnerová) vložila 51 záznamov + 46 abstraktov + 6 recenzií.
3. Slovenská národná knižnica dodala cca 150 záznamov, upravila, abstrakty dodala a do databázy ich vložila Jadranka Važanová.
Spolu bolo do databázy vložených 249 záznamov, 246 abstraktov a 33 recenzií.

RIdIM

Garantom komisie RIdIM – Répertoire International d'Iconographie Musicale je v súčasnosti Slovenská národná knižnica v Martine. Začiatky týchto aktivít siahajú do obdobia rokov 1992 – 1993, keď sa riešil v Ústave hudobnej vedy SAV grantový projekt Hudobná kultúra na Slovensku v obrazových prameňoch PhDr. Jany Lengovej, CSc. a na tomto grante spolupracoval aj PaedDr. Emanuel Muntág, kde pripravil čiastkovú štúdiu Ikonografia osobností hudobnej kultúry na Slovensku v 19. a 20. storočí, v ktorej analyzoval zbierkotvornú činnosť ikonografik Matice slovenskej v rokoch 1863 – 1992. Súčasťou štúdie bol abecedný zoznam 293 mien osobností s nezaznamenaným počtom ikonografik. Žiaľ v ďalších rokoch nebol priestor na rozvinutie tejto oblasti činnosti, aj keď sme sa pokúšali aj o nadviazanie spolupráce s medzinárodnou centrárou, aj v medzinárodných aktivitách boli problémy a na Slovensku sa nenašla inštitúcia, ktorá by mala personálny a finančný potenciál na rozvinutie tejto aktivity, čo nás veľmi mrzí, pretože sa u nás nachádza množstvo krásnych ikonografických pamiatok, ktoré by bolo potrebné zaevidovať a spracovať do našej, ale aj medzinárodnej databázy a zachrániť ich pre budúce generácie. Viaceré inštitúcie si uvedomujú, že existuje množstvo pamiatok, ktoré by sa mali spracovať, ale súčasné výskumy sú veľmi sporadické a týkajú sa možno len jednotlivých pamiatok, ale ani na ich záchranu a evidovanie nemáme v súčasnosti priestor. Personálne obsadenie knižníc, múzeí, archívov a ďalších inštitúcií nedovoľuje v súčasnosti pracovať na výskume ikonografie. Keďže činnosť RIdIM úzko súvisí s pracovnými aktivitami pracovísk tohto druhu, z dôvodu nedostatočného personálneho obsadenia sa táto činnosť utlmuje. Pokúšame sa o rozvinutie tejto činnosti prostredníctvom nových členov Slovenskej národnej skupiny IAML, ale zatiaľ sa nepodarilo prekonať predovšetkým personálne a finančné problémy v tejto oblasti činnosti.

Komisia pre verejné knižnice SNS IAML

Komisiu pre hudobné knižnice SNS IAML garantuje v súčasnosti Považská knižnica v Považskej Bystrici a každoročne usporiadala v rokoch 2004 – 2010 v spolupráci

s Univerzitnou knižnicou, Spolkom slovenských knihovníkov a Slovenskou národnou knižnicou tematické semináre pre pracovníkov hudobných knižníc, archívov, múzeí a ďalších hudobných inštitúcií. Každý ročník sa konal v inom mieste a v spolupráci s miestnou inštitúciou zaoberajúcou sa hudbou. V rokoch 2004 – 2010 sa uskutočnilo 7 seminárov – v poradí 24. – 30. seminár hudobných knihovníkov.

V roku 2004 - Aktuálne otázky hudobného knihovníctva, Trnava, 3. - 4. 6. 2004

2005 - Hudobné knihovníctvo na Slovensku, Bratislava, 27. – 29. 9. 2005

2006 – Hudobná ikonografia na Slovensku, Rožňava, 19. – 21. 9. 2006

2007 – Hudobné dedičstvo vo fondoch knižníc a múzeí. Ochrana a sprístupňovanie,
Banská Bystrica, 18. – 19. 9. 2007

2008 – Hudobné knihovníctvo v jubilejnom roku Eugena Suchoňa (Hudba prekonáva
bariéry), Košice, 25. – 26. 9. 2008

2009 – Na počiatku (ne)bol fonograf. História záznamu zvuku, Trenčín, 23. – 24. 9.
2009

2010 – Slovenské hudobné knihovníctvo na polceste? Hudba a knihovníctvo
v informačnom prostredí 21. storočia, Žilina, 28. – 29. 9. 2010.

Od roku 2011 sa seminár zmenil na konferenciu a usporiada ju každoročne Slovenská národná knižnica, Slovenská národná skupina IAML a hostujúca inštitúcia. Uskutočnili sa 1. – 3. konferencia hudobných knihovníkov, archívárov a múzejníkov.

V roku 2011 – Pramene slovenskej hudby I. 1. Hudobný nástroj – prameň slovenskej
artificiálnej hudby, Prešov, 13. – 14. 9. 2011

2012 – Pramene slovenskej hudby II. 1. Pramene sakrálnej hudby. 2. Hudobné
knihovníctvo a jeho význam v znalostnej spoločnosti, Ružomberok, 25. – 26.
9. 2012

2013 – Pramene slovenskej hudby III. 1. Písomné hudobné pramene osobností 20.

storočia na Slovensku. 2. Spracovanie hudobných dokumentov do informačných systémov, prínos pre bádateľa a čitateľa, digitalizačné projekty, Košice, 23. – 24. 9. 2013.

Uskutočnilo sa 10 podujatí, na ktorých sa zúčastnilo vyše 400 účastníkov z rôznych inštitúcií, odznelo vyše 130 príspevkov, ktoré boli publikované v zborníkoch z podujatí v tlačenej podobe, iba zborník z podujatia v roku 2013 vyjde v roku 2014 v elektronickej podobe. Zborníky do roku 2010 vydala Univerzitná knižnica v Bratislave. Zborníky za roky 2011 a 2012 vydala Slovenská národná knižnica, zborník za rok 2013 vydá Slovenská národná skupina IAML.

Katalogizačná a bibliografická komisia SNS IAML

Garantom Katalogizačnej a bibliografickej komisie SNS IAML je Slovenská národná knižnica v Martine. Vychádzala aj v rokoch 2004 – 2013 z činnosti medzinárodných komisií zodpovedných za tvorbu medzinárodných štandardov.

Komisia sa neschádzala pravidelne, ale činnosť jej členov je zameraná na uplatňovanie medzinárodne platných štandardov v práci hudobných oddelení a oddelení pracujúcich s hudobnými dokumentmi jednotlivých knižníc Slovenskej republiky. V spracovaní záznamov všetkých typov sa uplatňoval pôvodne jednotný výmenný formát UNIMARC a v súčasnosti je to formát MARC 21, ďalej štandardy ISBD – International Standard Bibliographic Description a pravidlá AACR2 (vydané v slovenčine v roku 2004), ktoré sú používané pri spracovávaní a vydávaní metodických materiálov platných pre všetky typy dokumentov. V prípade hudobných oddelení sa týkajú predovšetkým spracovania hudobných dokumentov, ale aj audiovizuálnych dokumentov a v súčasnosti rapídne sa rozvíjajúcich elektronickejých zdrojov, ktoré sú významným novým typom dokumentov, ktorý sa uplatňuje v činnosti našich knižníc. V roku 2005 bola spracovaná Metodika spracovania článkov vo formáte MARC 21 už vo verzii V 2.1, v roku 2007 Metodika spracovania článkov vo formáte MARC 21 už vo verzii V 3.1, je k dispozícii používateľom na stiahnutie na webovej stránke www.snk.sk/?M.

Katalogizačná a bibliografická komisia SNS IAML sa podieľa aj na metodickom usmerňovaní jednotlivých pracovísk pri používaní znakov MDT, ktoré sa každoročne doplňujú na základe licencie, ktorú kupuje Slovenská národná knižnica (SNK) od UDCC v Haagu. Je to internetová verzia, ktorá je k dispozícii používateľom v systéme Virtua

a materiály k nej sú na webovej stránke <http://www.snk.sk/?M>. Od roku 2012 je k dispozícii na webovej stránke SNK na adrese <http://mdt.snk.sk/mdt.htm> aj internetová verzia MDT, preklad verzie roka 2008, ktorá je k dispozícii všetkým používateľom bez ohľadu na počítačový systém. V roku 2014 sa pripravuje na vydanie v Slovenskej národnej knižnici Metodika spracovania hudobných dokumentov vo formáte MARC 21. Vo výstupnej podobe záznamov sa zatiaľ používa štandard ISBD (PM) a ISBD (NBM), ale v súčasnosti sa pripravuje preklad ISBD. Konsolidované vydanie, ktoré by malo byť vydané v roku 2014 v elektronickej podobe v Slovenskej národnej knižnici a bude sa používať pri spracovaní bibliografických záznamov v ďalšom období. SNK v súčinnosti s Katalogizačnou a bibliografickou komisiou SNS IAML organizuje každoročne odborné semináre zamerané na využívanie najnovších štandardov spracovania všetkých typov dokumentov, v rámci nich aj hudobných dokumentov a dokumentov o hudbe na rôznych médiách.

Uvedený príspevok stručne prezentuje výsledky činnosti Slovenskej národnej skupiny IAML za druhé desaťročie jej činnosti v rokoch 2003 – 2013. Poskytuje stručný prehľad o aktivitách, podujatiach, konferenciách a osobnostiach podieľajúcich sa na činnostiach v rôznych oblastiach hudby, ktoré sa realizujú v knižniciach, archívoch, múzeách a rôznych inštitúciách zaoberajúcich sa hudbou. Nie je možné v jednom príspevku prezentovať všetky aktivity, podujatia, všetky osobnosti, ktoré sa podieľali na tejto činnosti, preto by sme radi aj touto formou radi poďakovali všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom na tejto činnosti podieľali a ich snahou bolo získavať, uchovávať, spracovávať, ochraňovať, prezentovať a sprístupňovať naše prekrásne a vzácne hudobné kultúrne dedičstvo a poskytovať ho v čo najširšej miere našim budúcim generáciám.